

9

La următoarea noastră întâlnire, Edy (nu-i mai ziceam dom' doctor, deja ne tutuiam) mi-a pregătit o „surpriză“, despre care m-a anunțat în convorbirea telefonică de dinainte. Scenariul a fost cam același: l-am așteptat după contravizită la intrarea în spital.

— Care-i surpriza? l-am întrebat, văzînd că nu spune nimic despre asta.

— O vom întîlni la restaurant... E o doamnă, o fostă pacientă pentru scurtă vreme.

— Adică mi-ai aranjat o întîlnire cu o doamnă? E nemăritată?

— Dimpotrivă, e foarte măritată! Nu e ceea ce văd că-ți imaginezi tu. Este o întîlnire mult mai intelectuală decît crezi...

Nu ne-am mai dus la fast-foodul de data trecută. Ne-am îndreptat spre un restaurant italian elegant și destul de mic, tot în cartierul german. Înăuntru, la o masă, deja ne aștepta surpriza.

— Sînt Anna, s-a recomandat ea în ebraică.

Era o femeie la vreo patruzeci de ani, elegantă și frumoasă, cu forme încă bine ținute în frîu. Era genul de femeie despre care poți spune cu siguranță că e frumoasă abia după ce stai de vorbă cu ea cîteva minute. Era o frumusețe de descifrat, „frumusețea inițiativă“, cum ar fi spus Beni.

— Anna vorbește franceza, ebraica și araba, dar e poloneză. Corneliu vorbește românește de la mama și ebraica destul de bine... Plus engleza, dar asta nu se pune, o vorbim toți. Să alegem „limba de lucru“.

— Pentru mine ivrit e bine... Dacă am nelămuriri, mi le explici în românește, e bine?

Am comandat cîte un suc de portocale înainte de a alege ce să mîncăm și, fără multă introducere, doctorul Talpalaru a pus-o pe Anna să-și povestească viața.

Se născuse în Toruń, orașul lui Copernic, într-o familie catolică. Nu foarte practicantă, dar cu o clară identitate catolică – „Aveam icoane și crucea la vedere în apartament“. A făcut studiile acasă, la Universitatea din Toruń, a optat pentru istorie și a devenit profesoară. Preda istoria într-o școală sătească dintr-o Polonie cenușie. Nu asta visase. Între timp părinții i s-au prăpădit unul după altul, la interval de un an. A rămas singură într-un apartament prea mare pentru ea. Ar fi vrut să fugă undeva departe. Pe cînd era în pragul depresiei, a întîlnit, absolut întîmplător (dacă există întîlniri întîmplătoare, a subliniat Anna), o familie, foști vecini care emigraseră în Israel pe cînd ea avea patru ani. Erau în concediu, veniseră să viziteze locurile natale și trecuseră să-și vadă și fostul apartament. Au dat peste Anna în holul blocului, își luau corespondența, iar acela a fost momentul decisiv. Au intrat în vorbă, au aflat cine era, apoi i-a însoțit în călătoriile lor, pentru că era în vacanță. S-au apropiat mult. Le plăcea să fie însoțiți de un om tînr, zilele erau mai pline, mai dinamice. „Anna, ești un ghid perfect.“ Ei aveau un băiat inginer în Israel, dar nu venise cu ei, nu-l interesa chiar atît de mult trecutul. „Știi, Anna, el e mai puțin polonez decît noi. El e un evreu mîndru de Țara Strămoșilor. Noi sîntem și puțin polonezi, asta nu se șterge, nici măcar cu Auschwitzul...“ Anna le-a spus că ar vrea să plece din Polonia cenușie, să scape de atmosfera comunistă care o sufoca. „Nu pot avea viitor într-o țară fără viitor.“ Ideea s-a născut imediat: „Vino cu noi în Israel. Facem toate demersurile... e simplu, avem relații, rezolvăm plecarea ta“. Anna a acceptat repede propunerea. Nu s-a

Libris
Respectăm drepturile de autor.

întrebat ce va face acolo. Era destul să plece din Polonia. Restul nu mai conta.

Peste un an o așteptau la sosirile de pe Ben Gurion. S-a instalat la ei acasă, stăteau bine, într-un cartier select din Ierusalim, aveau și grădinar angajat, și bucătăreasă, pentru cele două bucătării, una de carne și una de lactate, cum cerea tradiția. Veniseră cu ceva bani din Polonia, îi investiseră bine, în imobiliare, iar acum nu mai aveau grija zilei de mâine. Băiatul lor, singurul copil, era inginer electronist. În plus, cum zicea Anna în povestea ei, „era și frumușel“. Cam retras, cam timid. Exact atât de timid încât să o atragă pe tînăra poloneză. „M-am îndrăgostit de el, iar părinții lui erau fericiți.“

Anna povestea cu o sinceritate debordantă. M-am gîndit că am încurcat-o dacă va trebui să-mi povestesc și eu viața la fel de sincer. Să spun despre „inginerul Oproiu“?! Doamne ferește! Voi povesti selectiv dacă va trebui să trec și eu la confesiuni. Dar nu de asta eram acolo, după cum am înțeles de la Edy.

Cum era de așteptat, Anna s-a măritat cu Ariel, tînărul inginer. Nu înainte, însă, de a se converti oficial. Și-a luat și un prenume iudeu, Myriam. După căsătorie o chema Myriam Barenbuch. Mergeau la o sinagogă „poloneză“, mai reformată, dacă se poate spune așa. Se îmbrăca normal, nu trebuia să poarte perucă, Ariel avea o kipa croșetată cu steagul statului Israel pe ea. Nu erau evrei prea religioși, dar nici, cum spun americanii, „Once-a-Year Jews“. Respectau sărbătorile, dar nu o făceau ostentativ. Învățase ivrit la perfecție, se simțea bine în noua ei viață. Ariel era atent cu ea. După nunta tradițională, despre care s-a scris și într-un ziar monden, a rămas și însărcinată. A născut un băiat pe care l-au numit Amos, după scriitorul Amos Oz, care le plăcea amîndurora. Al doilea băiat, născut peste un an și jumătate, a primit numele de Shimon. Erau fericiți, o familie fericită, cu bunici și mai

fericiți. Nimic nu părea să le tulbure armonia. Anna, adică Myriam, devenise ghid în Orașul Vechi, lucra pentru francezi și polonezi, avea destul de lucru, câștiga bine, deși ar fi putut să rămână acasă și să se ocupe de băieți, lăsați în seama bunicilor și a unei bone. Îi plăcea munca, era tot profesoară de istorie, de fapt, doar că elevii erau, în general, pensionari francezi sau polonezi veniți să vadă Țara Sfântă.

Anna povestea alert, cu farmec și chiar cu o doză de autoironie. Nu știam unde vrea să ajungă și de ce, pe nepusă masă, îmi povestea viața ei. (Între timp comandaserăm de mâncare și am optat, la sugestia lui Edy, pentru o sticlă de vin roșu, din Galileea.)

Bun, totul mergea impecabil în noua ei viață. Pînă cînd, din cauza ceții, avionul de la Varșovia nu a mai putut decola. Așa încît turiștii nu au ajuns la Tel Aviv, iar Anna s-a întors pe neașteptate acasă. Locuiau într-o aripă a căsoiului părintesc, cu intrare separată, din stradă. Și cerul s-a năruit pe tînăra femeie cînd l-a descoperit pe Ariel în pat cu altcineva. „Dacă ar fi fost o femeie, făceam criză de gelozie. Dar cum era vorba de un bărbat tînăr, nu am avut replică. Ariel mă știa la aeroport, ocupată toată ziua cu polonezii mei, așa că și-a permis să-și invite amantul în casa noastră, în patul nostru conjugal. Erau atît de uimiți amîndoi, încît parcă paralizaseră. Nici măcar nu s-au repezit să se îmbrace. Am pus mîna pe telefon și i-am chemat pe socri. Erau și ei uimiți, dar cred și acum că știau cîte ceva despre pasiunea fiului lor pentru bărbați. Nu bag mîna în foc, dar ceva-ceva trebuie să fi știut. De aceea se bucuraseră cînd au văzut că mă îndrăgostesc de el, că-l iau de soț și că facem copii. Credeau că eu îl salvasem. Dar se pare că nu era așa.“

Anna Myriam a refuzat să mai doarmă în același pat, s-a mutat în camera „pentru pieteni“. Ariel nu a avut nici o explicație: „Aș fi preferat o minciună,

că era prima dată, că luase droguri, că băuse, că a fost păcălit. Dar nu am avut parte nici măcar de delicatetea unei minciuni. Am căzut de acord cu părinții lui să divorțez. Divorțul e mai ciudat la evreii practicanți. Domnul și doamna Barenbuch erau de partea mea și îmi păreau destul de sinceri. Oricum, tristețea că fiul lor e cum e se atenuase prin prezența nepoților. Asta mai repara din stricăciunile provocate de ceața de pe aeroportul din Varșovia.

Am primit hîrtia de divorț, un apartament destul de mare într-un imobil aflat în proprietatea familiei și o sumă de bani în cont. Cu condiția să nu evoc niciodată motivele divorțului. O condiție pe care am respectat-o ani de zile. Acum e altceva. Pot vorbi. Ariel a murit, probabil de SIDA, asta nu s-a spus niciodată. În necrologul publicat în ziar scria că a suferit de o boală necruțătoare de plămîni“.

Anna a luat viața „așa cum era“, încheind o etapă și pășind, fără mari regrete, în alta. Copiii erau la bunici, îi vedea de cîte ori dorea, îi lua o zi, două, cînd nu avea grupuri de turiști. Cînd nu era sezon, îi ținea și mai mult la ea. Era o mamă *part-time*, dar o mamă bună. Relația cu foștii socri era cordială, doamna Barenbuch o socotea, încă, un fel de fiică a ei. Dar ea era o femeie tînă, frumoasă, hotărîtă să nu se lase copleșită de păcatele fostului soț.

„Am continuat să lucrez, decisă, totuși, să nu mă ofilesc. Era nedrept și, în plus, nu din vina mea ajunsesem o femeie liberă. Nu am căutat această libertate, ea a venit peste mine printr-un accident biografic. Mi-au trecut multe prin cap, inclusiv că ar trebui să mă răzbun, post-factum, găsindu-mi mîngîierea în brațele unei femei. Dar nu era de mine asta, eu sînt o femeie făcută pentru bărbat. Nu insist, nu intru în intimități.“

Prima dată cînd l-a văzut în grupul de pensionari catolici polonezi i s-a părut un pic straniu. Era un bărbat tînăr și frumos, cu pielea smeadă,

cu ochi albaștri. Era, clar, din afara grupului. A crezut că poate fi un polițist în civil. Se mai întâmpla asta, venea cîte un polițist și parcurgea traseul odată cu grupul, atent la micii hoți de buzunare. Care-i știau pe polițiști și se țineau departe de grup. Nu s-a mirat cînd, a doua zi, bărbatul arătos se mișca printre pensionarii francezi. Poate că nu toți erau pensionari, dar Anna așa-i numea în sinea ei, oameni în vîrstă veniți în Țara Sfîntă să-și consolideze credința înainte de a muri: pelerinii ultimei suflări. A treia zi iar avea un grup de polonezi – el, tot acolo, printre ei. Să fie o acțiune concertată a poliției? În astfel de cazuri polițistul vine, se prezintă, e un minim protocol. El nu zicea nimic, o privea tot timpul, parcă-i sorbea vorbele, deși era clar că nu știe o boabă de poloneză. „Eram intrigată, mi-a atras atenția cu prezența lui plăcută, îl tot priveam cu coada ochiului. A patra zi m-am apropiat de el și l-am întrebat, în ebraică, dacă are ceva să-mi spună. Mi-a zis că are multe să-mi spună. Și m-a invitat la o cafea la sfîrșitul turului, după ce mi-am însoțit turiștii la hotel. Era un grup mai înstărit, locuiau la King David. Am mers la cafea vizavi, la YMCA. Am aflat că-l chema Hamid, era palestinian musulman, trăise o vreme în Algeria, știa bine franceză, ajunsese și-n Franța, făcuse facultatea de jurnalism la Lille. Lucrase la un radio în limba arabă în Ierusalim, dar fusese concediat. Avea o voce frumoasă. M-a cucerit, deși nu i-am arătat de prima dată. A durat o lună pînă am ajuns în patul lui. Și n-am mai plecat, decît ca să ne mutăm în patul meu. Nu mai era o simplă aventură, deja eram un cuplu.

Tatăl lui Hamid avea un magazin de bijuterii, cel mai mare de pe Via Dolorosa. Pentru mine a fost simplu să opresc grupurile de turiști acolo și să cresc pur și simplu cifra de afaceri a magazinului. De acum Hamid stătea ziua la magazin, alături de tatăl său. Cînd nu aveam turiști, mergeam să-i